

Председник самопроглашеног Косова Хашим Тачи рекао је у [интервјуу за Н1](#) да је Косово успешно прошло међународни надзор независности. Говорио је и о будућности Косова, Стратегији ЕУ за Западни Балкан, обавезујућем споразуму Београда и Приштине, Специјалном суду за злочине ОВК, правној и физичкој несигурности Срба на Косову и истрази о убиству Оливера Ивановића.

"Еулекс је био потребан и урадио је добар посао, баш као што НАТО ради сјајан посао. Али сада, осим што ћемо имати присуство међународних организација на Косову, и Косово ће бити део међународних организација, укључујући НАТО и ЕУ", рекао је Тачи.

Он је у интервјуу за Н1 казао да је Косово признало 115 држава, да је оно чланица око 200 међународних организација, као и да је консолидовано и на унутрашњем и на међународном плану. Упитан како гледа на то што после 10 година, Косово није члан ни УНЕСКО, ни Интерпола нити УН, Тачи је рекао да "изградња државе Косово није нека трка и није усмерена против Србије".

"Србија греши када тврди да се бави Косовом и што губи време да блокира Косово. Мој савет пријатељима у Београду јесте да се усредсреде на своје послове и да се не баве Косовом, јер је то само губљење енергије за њих, јер је независност Косова неповратан процес. Свестан сам изазова које имамо у погледу консолидације међународног субјективитета Косова. Али уједно убеђен сам да ће Косово бити део УН, УНЕСКО-а, Интерпола и свих међународних механизма", казао је.

На констатацију да је екипа Н1 у центру Приштине видела велику албанску заставу на јарболу, али не и косовску, Тачи је рекао да се на "Косову вијори државна застава Косова, као и албанска застава, застава Србије, Турака, Бошњака, тј различитих етничких група".

"Али препознајемо разлику између државног идентитета и националног идентитета, у оквиру изградње грађанске демократије", додао је.

Верујем да ће 2018. бити година историјског споразума Косова и Србије

Тачи је рекао да је Косово поздравило стратегију коју је председник Европске комисије Жан Клод Јункер представио у вези са проширењем ЕУ на државе Западног Балкана, укључујући и Косово, иако је очекивало већу јасноћу.

"Али, има времена да се ова стратегија допуни и исправи. Морамо испунити наше обавезе. Ускоро ћемо изгласати демаркацију (са Црном Гором) у Скупштини Косова. Косово ће имати либерализацију визног режима као и сигуран европски пут", додао је он. Рекао је да се нада и верује да ће 2018. бити година историјског споразума између Косова и Србије као две независне и суверене државе.

Како ће Србија ући у ЕУ, са којом територијом? Са Косовом као делом њене територије? Не, никад. Са становништвом Косова као делом Србије? Никад.

"Тај споразум ће довести до потпуне нормализације наших односа, а уједно и помирења наших народа. Мир између Косова и Србије значи мир за Западни Балкан. Мир је такође порука за европеизацију целог простора у којем живимо. Надам се да ће то бити споразум европских стандарда и модела. ЕУ сада мора да преузме своју активну, динамичку и водећу улогу, уз подршку САД. Прави је тренутак и за вођство у обе земље да дођу до споразума који је недостајао током последњих сто година и који ће отворити перспективу за будуће генерације", казао је он.

На питање да ли очекује да Србија призна Косово, он је рекао да најпре очекује да се за обе државе отвори сигурна европска перспектива.

"Очекујем да ће се на крају овог процеса Косово придружити УН. Ако постоји добра воља, ако покажемо високу државну и историјску одговорност да будемо окренути ка будућности, очекујем да ће бити заједничке воље за узајамно признање. Али то зависи од две државе, зависи од двеју престоница, јер не можемо да се наметнемо једни другима. Приштина је спремна. Али једно је сигурно: ни Србија ни Косово немају европску будућност без заједничког договора и без узајамног признања. Нити Србија може бити део европске породице без признавања Косова. Стога, што Србија то пре учини, тим боље за Србију", додао је.

Тачи је, на констатацију да од Србије нико не тражи да призна Косово, рекао да је важно је да се о овом питању већ почело расправљати и да ће за Србију бити услов да призна Косово.

"Србији неће бити дозвољено да се придружи европској породици без признања Косова, јер ни ЕУ није заинтересована за стварање другог Кипра у европском подручју. Такође, тренутак разговора о демаркацији између Косова и Србије ће брзо доћи, што ће фактички бити облик признавања независности. Питање које се поставља јесте: како ће Србија ући у ЕУ, са којом територијом? Са Косовом као делом њене територија? Не, никад. Са којим становништвом? Са становништвом Косова као делом Србије? Никад", каже.

Тачи је рекао и да цени почетак унутрашњег дијалога у Београду, иако се не ради о некој суштинској идеји или дебати о овом питању.

"С друге стране, Косову није потребан такав унутрашњи дијалог у вези са односима са Србијом због саме чињенице да је њен став јасан. Косово је суверена, независна држава и није оптерећена као Србија лажним митом о Косову. Стога, за вођство и политику у Београду такав дијалог је обавезан како би ослободили тамошње грађане тог лажног мита о Косову који је у Србији створен и негован у последњих сто година. И мора се рећи да је то један тежак посао, није лако почети ослобађати људе тог мита о прошлости и окренути их ка будућности", казао је.

Он је поновио да ће Косово успоставити асоцијацију општина са већинским српским становништвом, јер за то имамо уставну и законску обавезу, али и обавезу споразума у Бриселу. "Још већа афирмација косовских Срба јесте у интересу Косова. Косово је домовина свих њених грађана", додаје.

Суд за ОВК цена слободе коју Косово плаћа ради сарадње са САД, НАТО и ЕУ

Тачи је рекао да постоји "добра воља" у погледу оснивања Специјалног суда за злочине ОВК, иако Косово на њега гледа као на историјску неправду.

"Због стратешке сарадње са САД, ЕУ и НАТО, Косово је основало овај суд. Али ми смо увек ценили овај суд као историјску неправду, јер се историја не може преправити, али је Косово уједно било жртва геноцида почињеног од стране Србије и ми смо се одупирали једном диктатору, Слободану Милошевићу. Овај суд је као када би се након Другог светског рата установио суд који би осуђивао Јевреје који су се борили против нацизма", казао је.

Он је истакао да је Косово основало Специјални суд и да ће тај суд бити функционалан, али да морају да се расветљавају сви злочини почињени на Косову.

"Косово ће уско сарађивати са међународном правдом, иако ће суд функционисати у оквиру домаћег косовског законодавства, са међународним ауторитетима. Косово нема шта да сакрије. У свеопштем је интересу да се истина расветљава", казао је Тачи.

Веома сам свестан онога што се десило на Косову током рата и након рата

Он је оценио и да се Косово показало као пример сарадње са међународним правосудним органима, чак и више од Србије, Хрватске и БиХ, како са Хашким трибуналом тако и са Еулексом на Косову.

"На Косову, у свим околностима, кад год је подигнута оптужница, људи су добровољно отишли, нису побегли и никада се нису крили. Они су отишли тамо, доказали своју невиност и данас су слободни, они воде институције Косова", додао је он.

Како је рекао, ово је, међутим, цена слободе коју Косово плаћа ради очувања сарадње са САД, НАТО-ом и ЕУ. "Овде се просто ради о неправди у претензијама за правду".

На питање зар није разлог за оснивање тог суда да се процесуирају злочини који нису процесуирани, Тачи је упитао када ће Србија бити кажњена, и додао да је задовољење правде је нужно за све.

"До сада, имамо нула правде у односу на Албанце. Са друге стране, неки од вођа Србије који су водили рат на Косову носиоци су институција у Србији. Можда неко од интернационалаца може затварати очи у односу на Србију, јер желе приближити Србију. Ми радимо за истину и помирење, али никада нећемо заборавити. Ми се нећемо реванширати, али увек ћемо памтити масакре и никада нећемо одустати од потраге за истином и правдом. Мора постојати правда једнака за све. Жао ми је сваке жртве. Знамо да нису сви људи у униформама ОВК били анђели и знамо да је неко од њих можда прекршио племенитост ослобођења. Али задовољење правде је нужно за све, правда где ће сви бити једнаки, ко год да су", казао је.

Тачи је, упитан о злочинима почињеним над Србима, додао и да је веома свестан онога што се десило на Косову током рата и након рата.

"Убиство цивила у селу Старо Грацко било је тешко злочиначко дело. Нико не може бити имун наспрам тог злочина. Ја сам и у то време кад се то догодило отишао са Кушнером на место злочина, изразио сам породици саучешће и жаљење. И у случају угрожености и убијања деце у Гораждевцу, ишао сам тамо у посету, то је био језив акт. И експлозија аутобуса Нис Експресс представља једно од најгнуснијих и најтежих злочина. Скрнављење манастира је у потпуној супротности са традицијом и карактером Албанаца, нити је то човечан или херојски чин. Ти поступци су најпре били усмерени против тих људи, али и против Косова, против будућности Косова. Не желим да прејудицирам ко стоји иза њих. Наглашавам да сви они који су угрозили Србе након рата на Косову такође су угрожавали Косово, али су и, тако рећи, благословили Слободана Милошевића, јер су променили наратив", казао је.

Тачи је рекао да је на Косову осуђено више Албанаца него Срба за ратни период.

"Али не треба бити трке у томе колико је Албанаца и колико је Срба осуђено. Правда мора да победи и да се крећемо према помирењу између наше две земље и народа. Правда је понекад спора, али не заборавља, и на крају побеђује. У сваком случају ја сам оптимиста", казао је.

Тачи је додао да је био један од највише критикованих људи на Косову када је посетио село Старо Грацко и када је одао пошту жртвама у том месту и у Гораждевцу.

"Ја сам послао писмо главном тужиоцу Косова да започну озбиљне истраге за решавање ових случајева, без прејудицирања ко их је извршио. Истина, помирење и правда могу бити потпомогнуте и преко симболичких поступака. Међутим, који је српски лидер отишао да ода пошту и положи цвеће за једну једину жртву, да покаже људско, а не политичко или државно поштовање... Време је да сви људи размисле о том питању, да поштујемо жртве и да радимо за истину. Поштујући жртве помажемо истини и задовољавамо правду", навео је он.

Данас је безбедно, инциденти криминалног мотива не могу се приписати међуетничким

Тачи је ипак оценио да је данашња слика Косова другачија, да су околности позитивне, да има безбедности, и позвао је Србе који су напустили Косово да се врате на своја огњишта и имања.

"Косово је безбедна земља за све, они се могу вратити, интегрисати, да граде своје животе овде. Може бити индивидуалних, изолованих случајева, које смо увек осудили. Крађа, било над Албанцима или Србима, исто је пљачка. (Подметања) ватре дешавају се и Албанцима и Србима... Али се не ради о етнички мотивисаним инцидентима. У последњих шест година није било ниједног међуетничког инцидента између Албанаца и Срба", рекао је.

"Нико неће моћи да угрожава њихову имовину. Она припада њима, ради се о имовини њихових породица, такође и у смислу наслеђивања, али и у правном смислу. Стога, ови су случајеви јасни. Међутим, у случајевима различитих купопродаја имовине, немојте тражити да политика интервенише, то је ствар права", казао је Тачи.

Упитан о 40.000 нерешених имовинских захтева које потражују Срби, Тачи је одговорио да за случајеве те природе "не треба тражити одговоре од политике".

"Све то регулише закон и гарантује закон. Потребно је више посла и напора, посебно на суду у Митровици. Ови предмети су у процесу решавања. Али ради се о правним, а не политичким питањима", рекао је он.

Истрага о убиству Оливера Ивановића: Београд не треба да страхује

Убиство Оливера Ивановића, како је рекао, био је злочиначки акт за сваку осуду, али ниједан међуетнички инцидент се није догодио, што је резултат блиске сарадње са властима Србије, као и разговора са председником Вучићем и "поруке које су послали о мудрости и смирености".

"Можете замислити да се случај Оливера Ивановића десио три или пет година раније - ситуација у погледу међуетничких односа између Албанаца и Срба би експлодирала.

Иако се тај злочиначки акт десио, док косовске институције напорно раде на решавању случаја, ниједан инцидент се није десио, јер смо добро управљали датим околностима", истакао је.

Истина о томе ко је убио Оливера Ивановића ће изаћи на видело, иако ће некога то болети

Он је рекао да се истрага случаја убиства Оливера Ивановића наставља. "За сада можемо рећи да нема индиција које би алудирале на етнички мотивисан случај, али први подаци указују на криминалне, мафијашке мотиве. Сарађиваћемо са властима у Србији како би добили адекватне информације. Истина ће изаћи на видело, иако ће некога то болети", казао је Тачи.

Говорећи о сарадњи са Београдом у овој истрази, он је рекао да је разговарао са Александром Вучићем о томе и додао да друге релевантне институције сарађују у оквиру датих могућности и простора.

"Косово нема шта да сакрије, то је у интересу откривања истине. Поздрављамо сваку помоћ и информације пружене од стране Србије. Али и Београд не треба да се брине или страхује откривању истине о убиству Ивановића", казао је.

Говорећи о возу са мотивима из српских манастира и ко га је зауставио, Тачи је рекао да је то био покушај да ситуација на Косову ескалира, где би највећу цену платили управо косовски Срби.

"Истина је следећа: Београд је послао воз, ми смо га зауставили, па се вратио за Београд. Да су они наставили са покушајима да воз уђе на Косово, то би довело до најгорег. Тај покушај је био подстакнут српским национализмом", закључио је.

Упитан да ли ће Косово укинути визе за БиХ, Тачи је рекао да Косово мора имати добре односе са БиХ и да је то од обостраног интереса.

"Они морају да се ослободе утицаја "Републике Српске". Али народ Косова је дао велики допринос Босни и Херцеговини. Позивам Босну и Херцеговину да призна независност Косова. То је такође у њиховом интересу", казао је.

([Н1](#))